

Vec C-118/24

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

14. február 2024

Vnútroštátny súd:

Conseil d'État

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

1. február 2024

Žalobkyne:

EG Labo Laboratoires Eurogenerics SAS

Theramex France SAS

Žalovaní:

Agence nationale de sécurité du médicament et des produits de
santé (ANSM)

Biogaran SAS

---

1. Predmet konania

- 1 Dňa 10. júna 2003 Európska komisia udelila spoločnosti Eli Lilly Nederland B.V. povolenie na uvedenie na trh pre liek Forstéo 20 mikrogramov/80 mikrolitrov, injekčný roztok v predplnenom pere, biologický liek určený na liečbu osteoporózy.
- 2 Spoločnosť Biogaran podala 31. januára 2019 na základe článku 10 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/83/ES zo 6. novembra 2001, ktorou sa ustanovuje zákonník Spoločenstva o humánných liekoch, žiadosť o povolenie na uvedenie na trh chemicky syntetizovaného lieku Téríparatide Biogaran 20 mikrogramov/80 mikrolitrov, injekčný roztok v predplnenom pere, pričom určila za referenčný štát v rámci decentralizovaného postupu Nemecko.
- 3 Generálny riaditeľ Agence nationale de sécurité du médicament et des produits de santé (Národná agentúra pre bezpečnosť liekov a zdravotníckych výrobkov, Francúzsko) rozhodnutím z 1. septembra 2020 udelil povolenie na uvedenie na trh pre liek Téríparatide Biogaran a označil ho za generikum lieku Forstéo a následne rozhodnutím z 10. novembra 2020 vytvoril generickú skupinu, ktorej referenčným liekom je Forstéo a generickým liekom je Téríparatide Biogaran.
- 4 Laboratóriá EG Labo Laboratoires Eurogenerics a Theramex France vyrábajú lieky Movymia, resp. Livogiva, ktoré sú biologicky podobné lieku Forstéo a každý z nich má povolenie na uvedenie na trh vydané Európskou komisiou.
- 5 Tieto dve laboratóriá sa domáhajú zrušenia uvedených rozhodnutí generálneho riaditeľa Národnej agentúry pre bezpečnosť liekov a zdravotníckych výrobkov. Laboratórium EG Labo Laboratoires Eurogenerics sa takisto domáha zrušenia dvoch stanovísk, ktorými Comité économique des produits de santé (Hospodársky výbor pre zdravotnícke výrobky, Francúzsko) stanovil výrobnú cenu a verejnú cenu jednak lieku Téríparatide Biogaran, jednak lieku Movymia.
- 6 Tieto žaloby o neplatnosť rieši Conseil d'État (Štátna rada, Francúzsko).

2. Uplatňované ustanovenia práva Únie

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/83/ES zo 6. novembra 2001, ktorou sa ustanovuje zákonník Spoločenstva o humánných liekoch

- 7 V článku 8 sa stanovuje, že okrem postupu udeľovania povolenia na uvedenie na trh Európskou komisiou sa žiadosti o povolenie na uvedenie na trh musia predkladať príslušným vnútroštátnym orgánom a musia obsahovať údaje a dokumenty uvedené v tomto článku a v prílohe I k smernici, najmä výsledky farmaceutických, predklinických a klinických skúšok.

8 V článku 10 sa uvádza:

„1. Odlišne od článku 8 ods. 3 písm. i) a bez toho, aby boli dotknuté zákony týkajúce sa ochrany priemyselného a obchodného vlastníctva, od žiadateľa sa nepožaduje, aby predložil výsledky predklinických skúšok a klinických skúšok, ak môže dokázať, že liek je generický liek referenčného lieku, pre ktorý je alebo bolo v členskom štáte alebo v Spoločenstve vydané povolenie podľa článku 6, najmenej pred ôsmimi rokmi.

...

2. Na účely tohto článku:

...

b) „generický liek“ je liek, ktorý má rovnaké kvalitatívne a kvantitatívne zloženie účinných látok a rovnakú liekovú formu ako referenčný liek a ktorého biologická rovnocennosť s referenčným liekom bola dokázaná primeranými štúdiami biologickej dostupnosti. ... Od žiadateľa netreba požadovať štúdie biologickej dostupnosti, ak môže dokázať, že generický liek vyhovuje príslušným kritériám, definovaným v príslušných podrobných metodických pokynoch.

3. Ak liek nezodpovedá definícii generického lieku podľa odseku 2 písm. b), alebo ak nie je možné dokázať biologickú rovnocennosť prostredníctvom štúdií biologickej dostupnosti alebo v prípade zmeny účinnej látky (účinných látok), terapeutickú indikáciu, koncentrácie, liekovej formy alebo spôsobu podávania vzhľadom na referenčný liek, predložia sa výsledky príslušných predklinických skúšok alebo klinických skúšok.

4. Ak biologický liek, ktorý je podobný referenčnému biologickému lieku, nevyhovuje podmienkam definície generického lieku, predovšetkým z dôvodu rozdielov, súvisiacich so surovinami alebo z rozdielov vo výrobnom procese biologického lieku a referenčného biologického lieku, musia sa predložiť výsledky príslušných predklinických skúšok alebo klinických skúšok, súvisiacich s týmito podmienkami. ...“

9 V článku 28 sa vymedzuje decentralizovaný postup udeľovania povolenia na uvedenie na trh pre liek:

„1. V prípade vydania povolenia na uvedenie na trh pre liek vo viac ako jednom členskom štáte žiadateľ predloží v týchto členských štátoch žiadosť na základe totožnej spisovej dokumentácie. ...

Žiadateľ požiada jeden členský štát, aby vystupoval v úlohe „referenčného členského štátu“ a aby vypracoval hodnotiacu správu o lieku v súlade s odsekmi 2 alebo 3.

...

3. Ak v čase podania žiadosti nebolo pre liek vydané povolenie na uvedenie na trh, žiadateľ požiada referenčný členský štát o vypracovanie návrhu hodnotiacej správy, návrhu súhrnu charakteristík výrobku a návrhu etikety a príbalového letáka. Referenčný členský štát pripraví tieto návrhy v priebehu 120 dní od prijatia platnej žiadosti a zašle ich dotknutým členským štátom a žiadateľovi.

4. Dotknuté členské štáty v priebehu 90 dní od prijatia dokumentov, uvedených v odsekoch 2 a 3, schvália hodnotiacu správu, súhrn charakteristík výrobku, etiketu a príbalový leták a informujú o tom referenčný členský štát. Referenčný členský štát zaznamená dohodu všetkých strán, uzavrie postup a informuje o tom žiadateľa.

5. Každý členský štát, v ktorom bola podaná žiadosť v súlade s odsekom 1, prijme rozhodnutie v súlade so schválenou hodnotiacou správou, súhrnom charakteristík výrobku, etiketou a príbalovým letákom, a to v priebehu 30 dní od potvrdenia dohody.“

- 10 Článok 29 upravuje postup uplatniteľný v prípadoch, keď členský štát z dôvodu potenciálneho závažného rizika pre verejné zdravotníctvo nemôže v lehote stanovenej v článku 28 ods. 4 schváliť hodnotiacu správu, súhrn charakteristík výrobku, etiketu a príbalový leták.

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 726/2004 z 31. marca 2004, ktorým sa stanovujú postupy Spoločenstva pri povoľovaní liekov na humánne použitie a na veterinárne použitie a pri vykonávaní dozoru nad týmito liekmi a ktorým sa zriaďuje Európska agentúra pre lieky

- 11 V článku 3 ods. 3 sa stanovuje:

„Generický liek referenčného lieku povoleného Úniou môžu príslušné orgány členského štátu povoliť v súlade so smernicou 2001/83/ES za týchto podmienok:

a) žiadosť o povolenie sa predkladá v súlade s článkom 10 smernice 2001/83/ES;

b) súhrn charakteristík výrobku je vo všetkých významných bodoch zhodný s liekom povoleným Úniou, okrem tých častí súhrnu charakteristík výrobku, ktoré sa týkajú indikácií alebo foriem dávkovania, na ktoré sa stále vzťahuje patentový zákon v čase uvedenia generického lieku na trh; a

...“

3. Zhrnutie odôvodnenia návrhu

Je súd členského štátu, ktorý nie je referenčným členským štátom, oprávnený overiť, či sa decentralizovaný postup udeľovania povolenia na uvedenie na trh uskutočnil v súlade so smernicou 2001/83/ES?

- 12 Žalobkyne žiadajú Conseil d'État (Štátna rada), aby overila, či boli splnené podmienky stanovené v článku 10 ods. 1 smernice 2001/83/ES na uplatnenie zjednodušeného postupu udeľovania povolenia, ktorý sa vzťahuje na generické lieky, a či postup použitý v prejednávanej veci nevedie k riziku pre verejné zdravie, ktoré by nastalo, ak by podmienky stanovené v tomto ohľade neboli splnené.
- 13 Národná agentúra pre bezpečnosť liekov a zdravotníckych výrobkov na svoju obhajobu uvádza, že ani ona pri udeľovaní povolenia na uvedenie na trh v súlade s hodnotiacou správou, súhrnom charakteristík výrobku a etiketou a príbalovým letákom, ako boli schválené v súlade s postupom stanoveným v článku 28 ods. 4 smernice 2001/83/ES, ani vnútroštátny súd v rámci žaloby podanej proti tomuto povoleniu na uvedenie na trh nemajú možnosť spochybníť výsledky decentralizovaného postupu, pričom odvolávať sa na potenciálne vážne riziko pre verejné zdravie je možné len v lehote uvedenej v tomto článku pred dosiahnutím dohody všetkých strán.
- 14 Súdny dvor Európskej únie vo svojom rozsudku zo 14. marca 2018, Astellas Pharma (C-557/16, EU:C:2018:181), rozhodol, že:

„Článok 10 smernice 2001/83, zmenenej smernicou 2012/26 v spojení s článkom 47 Charty, sa má vykladať v tom zmysle, že súdny orgán členského štátu dotknutého decentralizovaným postupom povolenia na uvedenie na trh, ktorý rozhoduje o opravnom prostriedku podanom držiteľom povolenia na uvedenie referenčného lieku na trh proti rozhodnutiu o povolení na uvedenie generického lieku na trh v tomto členskom štáte, ktoré prijal príslušný orgán tohto štátu, má právomoc preskúmať určenie začiatku plynutia doby ochrany údajov referenčného lieku. ...“
- 15 Súdny dvor tak uznal, že súdy členského štátu, ktorého sa decentralizovaný postup udeľovania povolenia na uvedenie na trh týka, môžu prejednať žalobu proti povoleniu na uvedenie na trh udelenému v rámci tohto decentralizovaného postupu bez ohľadu na to, ktorý členský štát je referenčný.
- 16 Na rozdiel od rozsudku Súdneho dvora vo veci Astellas Pharma však v prejednávanej veci žalobkyne, teda laboratóriá uvádzajúce na trh lieky, ktoré sú biologicky podobné referenčnému lieku, a nie držiteľmi povolenia na uvedenie tohto referenčného lieku na trh, nežiadajú Conseil d'État (Štátna rada) o to, aby preskúmala určenie východiskového bodu ochrany údajov referenčného lieku, ale o to, aby overila, či sporný liek spĺňa podmienky stanovené v článku 10 ods. 1 smernice 2001/83/ES na udelenie povolenia na uvedenie na trh ako generický liek,

aby tak jeho uvedenie na trh nespôsobilo riziko pre verejné zdravie v dôsledku použitého postupu.

- 17 Vzniká otázka, či súd členského štátu, ktorého sa týka decentralizovaný postup udeľovania povolenia na uvedenie na trh, a pritom nie je referenčným členským štátom, na ktorom bola podaná žaloba proti rozhodnutiu o udelení povolenia na uvedenie na trh v tomto členskom štáte, ktoré prijal príslušný orgán tohto štátu, je príslušný overiť, či decentralizovaný postup prebehol v súlade s ustanoveniami smernice 2001/83/ES a či uvedenie lieku na trh nepredstavuje potenciálne vážne riziko pre verejné zdravie v zmysle článku 29 ods. 1 tejto istej smernice. Táto otázka predstavuje vážny problém.

Môže sa povolenie na uvedenie na trh pre chemický liek udeliť v rámci zjednodušeného postupu, ak je referenčným liekom biologický liek?

- 18 Žalobkyne tvrdia, že článok 10 smernice 2001/83/ES stanovuje dva navzájom sa vylučujúce postupy.
- 19 Na jednej strane ide o postup podľa článku 10 ods. 1, ktorý vytvára zjednodušený postup udeľovania povolenia na uvedenie na trh, ktorý žiadateľa oslobodzuje od povinnosti predložiť výsledky predklinických a klinických skúšok generických liekov, pričom referenčný liek aj generický liek musia byť chemickými liekmi.
- 20 Na strane druhej ide o postup podľa odseku 4 toho istého článku, ktorý vytvára ďalší zjednodušený postup udeľovania povolenia na uvedenie na trh v prípade biologicky podobných liekov, ktorý žiadateľa oslobodzuje od povinnosti predložiť výsledky určitých predklinických a klinických skúšok, pričom referenčný liek aj podobný liek musia byť v tomto prípade biologickými liekmi.
- 21 Žalobkyne z toho vyvodzujú, že postup stanovený pre generické lieky nemožno uplatniť, keďže referenčným liekom je biologický liek, pričom účinné látky sa podľa nich nevyhnutne líšia v závislosti od toho, či sú vyrobené chemickým alebo biologickým postupom, a to z dôvodu variability, ktorá je vlastná výrobe účinnej látky biologickou cestou.
- 22 Národná agentúra pre bezpečnosť liekov a zdravotníckych výrobkov a Biogaran, naopak, tvrdia, že článok 10 ods. 1 smernice 2001/83/ES nevyžaduje, aby referenčný liek generického lieku bol chemickým liekom, a že článok 10 ods. 4 tejto smernice, tým, že stanovuje možnosť, že biologický liek nespĺňa podmienky stanovené pre jeho zaradenie medzi generické lieky, implicitne stanovuje opačnú možnosť, že tieto podmienky môžu byť splnené a postup podľa článku 10 ods. 1 sa môže uplatniť, aj keď referenčný liek je biologickým liekom.
- 23 Vzniká teda otázka, či ustanovenia smernice 2001/83/ES bránia tomu, aby bolo udelené povolenie na uvedenie na trh pre chemický liek v rámci zjednodušeného postupu stanoveného v článku 10 ods. 1 tejto smernice, ak je referenčným liekom biologický liek. Táto otázka predstavuje vážny problém.

O ostatných žalobných dôvodoch

- 24 Žalobkyne uvádzajú aj žalobný dôvod založený na porušení článku 3 ods. 3 nariadenia č. 726/2004, ktorý udelenie povolenia pre generický liek referenčného lieku povoleného Úniou podmieňuje predložením žiadosti v súlade s článkom 10 smernice 2001/83/ES a zhodou súhrnu charakteristických vlastností lieku so súhrnom charakteristických vlastností lieku povoleného Úniou „vo všetkých významných bodoch“.
- 25 Okrem toho uvádzajú žalobný dôvod založený na porušení prílohy I nariadenia č. 726/2004, ktorá vyžaduje, aby boli určité lieky povolené Úniou, čo vylučuje ich povolenie v rámci decentralizovaného postupu.
- 26 Osud týchto dôvodov závisí od odpovede na prejudiciálne otázky, ktorých zodpovedanie je rozhodujúce na vyriešenie sporu.

4. Prejudiciálne otázky

- 27 Conseil d'État (Štátna rada) kladie tieto prejudiciálne otázky:
1. Majú sa články 28 a 29 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/83/ES zo 6. novembra 2001 vykladať v tom zmysle, že súd členského štátu, ktorého sa týka decentralizovaný postup udeľovania povolenia na uvedenie na trh, a pritom nie je referenčným členským štátom, ktorý má právomoc rozhodovať o žalobe proti tomuto povoleniu na uvedenie na trh, ktoré vydal príslušný orgán tohto členského štátu, v súlade s tým, čo Súdny dvor rozhodol v rozsudku zo 14. marca 2018, Astellas Pharma (C-557/16), je v takom prípade príslušný overiť, či decentralizovaný postup prebehol v súlade s ustanoveniami smernice 2001/83/ES a či uvedenie predmetného lieku na trh nepredstavuje potenciálne vážne riziko pre verejné zdravotníctvo v zmysle článku 29 ods. 1 tejto smernice?
  2. Má sa článok 10 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/83/ES zo 6. novembra 2001 vykladať v tom zmysle, že bráni tomu, aby bolo udelené povolenie na uvedenie na trh pre chemický liek v rámci zjednodušeného postupu stanoveného v článku 10 ods. 1 tejto smernice, ak je referenčným liekom biologický liek?